

หลักความรับผิดเนื่องจากวัตถุอันตรายตามกฎหมายต่างประเทศ

4.1 ในระบบคอมมอนลอว์

ในทางคอมมอนลอว์ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับทรัพย์สินอันตรายมาแล้วตั้งแต่ตอนต้นศตวรรษที่ 19 โดยใช้คำว่า “ทรัพย์สินในสภาพสามารถก่ออันตราย” บ้าง “ทรัพย์สินที่เป็นอันตรายโดยธรรมชาติ” บ้าง หรือ “ทรัพย์สินที่เป็นอันตรายในตัวเอง” บ้าง ซึ่งปรากฏอยู่ในคดีของศาลอังกฤษ คือ คดี Dominion Natural Gas Co., Ltd. v. Collins and Perkins¹ ซึ่งในคดีนี้ศาลให้หมายถึง อาวุธปืนบรรจุกระสุน ยาพิษ วัตถุระเบิด และทรัพย์สินที่คล้ายกันโดยเฉพาะคดี Rylands v. Fletcher ของศาลสูง House of Lords แห่งอังกฤษ ได้มีคำวินิจฉัยคดีนี้เมื่อ ปี ค.ศ. 1868 ซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นแบบของหลัก “ความรับผิดโดยเคร่งครัด” เนื่องจากทรัพย์สินอันตราย โดยในคดีนี้มีข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยเป็นเจ้าของโรงงานสีตั้งอยู่บนที่ดินซึ่งเคยเป็นพื้นที่ทำเหมืองแร่ใต้ดินมาก่อน ภายใต้ที่ดินบริเวณดังกล่าวมีปล่องเหมืองร้าง แต่จำเลยไม่ทราบและได้จ้างผู้รับเหมาทำการก่อสร้างเขื่อนกั้นน้ำเหนือพื้นดินดังกล่าวเพื่อใช้ในการกิจการโรงสีต่อมาปรากฏว่า พื้นดินได้เขื่อนรับน้ำหนักของน้ำในเขื่อนไม่ไหวพังยุบทับเหมืองร้างใต้ดิน น้ำไหลทะลักตามปล่อง ร้างไปท่วมปล่องเหมืองซึ่งเชื่อมถึงกันในบริเวณพื้นที่สัมปทานของโจทก์ ทำให้โจทก์เสียหาย ข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่าการที่น้ำในเขื่อนได้ไหลออกไปได้เพราะผู้รับเหมาก่อสร้างได้พบปล่องเหมืองแล้วขณะทำการก่อสร้างแต่ประมาทเดินเล่อในการคำนวณอ่างเก็บน้ำอย่างพอเพียง โดยที่ จำเลยมิได้ประมาทด้วย คดีนี้อนุญาตตุลาการชี้ขาดข้อเท็จจริงแล้วว่าจำเลยมิได้ประมาทเดินเล่อ ความผิดนี้มีได้เกิดในทันทีทันใด จำเลยได้ทำตามกฎหมายแล้ว แต่ศาลสูงต่อมาได้พิพากษาให้ จำเลยรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย โดยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ Black burn ตัดสินให้จำเลยรับผิดชอบ เด็ดขาด แม้จำเลยไม่มีทางจะทราบเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และโจทก์ก็ไม่อาจ พิสูจน์ได้ว่าจำเลยเป็นผู้ผิด แต่จำเลยก็ต้องรับผิดโดยผู้พิพากษา Black burn ได้กล่าวว่า

¹ อ้างใน Street , The Law of torts , 6 th ed (London : Butterworth 2 Co ., Ltd 1977 P.172

“หลักกฎหมายที่แท้จริงอยู่ที่ว่าบุคคลใดนำสิ่งของมาอยู่ที่ดินของตนจะต้องรับผิดชอบหากสิ่งนั้นหลุดออกไปก่อความเสียหาย บุคคลนั้นต้องเก็บรักษาสิ่งนั้นโดยความเสียงภัยของเขาเอง ถ้าหากไม่สามารถทำได้ก็ต้องรับผิดชอบ เขาไม่สามารถจะแก้ตัวให้พ้นผิดโดยอ้างเหตุสุดวิสัยหรือการกระทำของพระเจ้า คดีนี้ไม่จำเป็นต้องหาคำแก้ตัว หลักเกณฑ์ดังกล่าวยุติธรรมดีแล้ว การที่วัวของเพื่อนบ้านหลุดออกไปกินหญ้าหรือข้าวโพดของบุคคลใด หรือการที่น้ำจากเขื่อนของเพื่อนบ้านไหลท่วมเหมือง หรือเขม่าจากเพื่อนบ้านปลิวเข้าไปในห้องผู้อื่นสกปรกหรือการทำโรงงานของเพื่อนบ้านปล่อยควัน เสียง และกลิ่นรบกวนการอยู่อาศัยซึ่งทำให้เสียสุขภาพ ถือว่าการกระทำดังกล่าวปราศจากความผิดของเพื่อนบ้าน เพื่อนบ้านที่ได้นำสิ่งใดเข้าไปในที่ดินของตนอันเป็นการผิดธรรมดาไม่เป็นอันตรายหากเก็บให้อยู่เฉพาะในที่ดินของตน...”²

ข้อนำสังเกตของหลักในคดี Rylands นี้ก็คือ ต้องเป็นกรณีที่ใช้ทรัพย์สินเป็นพิเศษแตกต่างไปจากปกติธรรมดาแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หากข้อเท็จจริงไม่เข้าหลักเกณฑ์นี้ ผู้เสียหายต้องเรียกร้องค่าเสียหายโดยอาศัยหลักเกณฑ์เรื่องความประมาทเลินเล่อตนเอง เช่น คดีระหว่าง Read v. Lyons & co.³ คดีนี้มีข้อเท็จจริงว่า จำเลยได้ทำสัญญาจ้างการพัสดุโดยจำเลยมีหน้าที่เป็นผู้ดูแลการจัดการและควบคุมกรมสรรพาวุธเอลส์ทาว์น (Elstow Ordnance Factory) ซึ่งผลิตกระสุนปืนใหญ่ที่มีกำลังระเบิดสูงให้แก่รัฐบาล โจทก์ได้รับการว่าจ้างจากกรมสรรพาวุธให้มีหน้าที่โดยตรงในการเป็นผู้ตรวจสอบกรมสรรพาวุธและเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม ค.ศ.1942 ขณะที่โจทก์อยู่ภายในห้องที่บรรจุกระสุนปืนใหญ่ ได้เกิดระเบิดขึ้น ซึ่งทำให้มีผู้เสียชีวิต 1 คน และบาดเจ็บอีกหลายคนรวมทั้งโจทก์ด้วย โจทก์ไม่ได้โต้แย้งหรือพยายามที่จะพิสูจน์ว่าจำเลยประมาทเลินเล่อ แต่ยืนยันเพียงว่าโจทก์อยู่ในสถานที่ซึ่งเกิดระเบิดขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจำเลยกำลังผลิตกระสุนปืนใหญ่ที่มีกำลังระเบิดสูง จำเลยรู้ดีว่าเป็นของอันตราย

คดีนี้ ศาลพิพากษาว่าจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะโจทก์ไม่ได้พิสูจน์ความประมาทของจำเลย คดี Rylands v. Fletcher ไม่สามารถนำมาใช้กับคดีนี้ได้ เพราะไม่มีกรณีที่สิ่งของหลุดออกไปให้โจทก์ได้รับความเสียหายซึ่งคำว่า หลุดออกไป (Escape) หมายถึงการหลุดออกไปจาก

² B.S.Markesinis & S.F. Deakin, Tort Law, 4 th ed (Clarendon Press. Oxford), 1999) pp.493-494.

³ Winfield, Winfield on tort, 8 ed, (London Maxwell: publishing), 1967 pp.413-

สถานที่ซึ่งจำเลยมีสิทธิครอบครองหรือดูแลไปยังสถานที่ซึ่งอยู่นอกการครอบครองหรือดูแลของจำเลย

นอกจากนี้ยังมีคดีที่ศาลได้ตัดสินโดยอาศัยหลักความรับผิดโดยเคร่งครัด ในกรณีที่เป็นทรัพย์สินอันตราย เช่น

คดีระหว่าง Dixon V. Bell, (1815) 5 M & S. 198, 199 วินิจฉัยว่าเจ้าของปืนซึ่งบรรจุกระสุนอยู่ ได้ให้เด็กหญิงไปหยิบปืนมาให้ตน จะต้องรับผิดชอบการที่เด็กหญิงเอาปืนนั้นไปยิงเด็กเล็กโดยเจตนาล้อเล่น⁴

คดีระหว่าง Philco V. Spurling Ltd. and others, (1949) 2 All E.R. 882 วินิจฉัยว่าเจ้าของหีบห่อจำนวน 5 ใบ ซึ่งบรรจุชิ้นส่วนเซลล์ลูดยด์ (วัตถุไวไฟชนิดหนึ่ง) จะต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายซึ่งเป็นคนพิมพ์คัตและจุดบุหรี่สูบใกล้กับหีบห่อนั้นและต่อมาหีบห่อนั้นจะระเบิด⁵

อย่างไรก็ตาม ในเวลาต่อมาได้มีการนำหลักคดี Ryland นี้ไปปรับใช้กับกรณีสิ่งของอย่างอื่นก่อให้เกิดความเสียหายในทำนองเดียวกัน เช่น แก๊สจากท่อโรงงาน และน่าเชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการตราพระราชบัญญัติต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติ Factories Act 1961 พระราชบัญญัติ Mines and Quarries Act 1954 ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการเหมืองแร่หามาตรการในการให้ความปลอดภัยแก่คนงานที่ขุดแร่ในอุโมงค์เป็นต้น ต่อมาภายหลังได้มีการตราพระราชบัญญัติ Health and Safety etc. Act 1974 เพื่อให้มีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างกว้างขวางซึ่งทำให้พระราชบัญญัติ Factories Act 1961 ไม่มีผลบังคับใช้อีกต่อไป

สำหรับในสหรัฐอเมริกา นั้นยอมรับหลักในคดี Rylands v. Fletcher (1868) เช่นกัน แต่มีขอบเขตกว้างขวางกว่าโดยจะให้หลักความรับผิดเด็ดขาดในกรณีที่กิจการที่มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดอันตรายได้โดยเฉพาะ (Particularly hazardous activities) และก็มีหลายคดีที่ลอกเลียนหลักในคดี Rylands ด้วย เช่น คดี Luthringer v. More (1948)⁶ จำเลยเป็นเจ้าของตึกซึ่งเปิดให้เช่าประกอบกิจการค้าต่างๆ จำเลยต้องการกำจัดแมลงสาบและแมลงที่ให้โทษอื่นๆ ที่ฐานได้ ภัตตาคารและร้านขายเครื่องแต่งกาย โดยการปล่อยก๊าซไฮโดรไซยานิค ซึ่งเป็นกรดชนิดหนึ่งเพื่อ

⁴ Armitage, Cleck & Lindcell on Tort, p.535

⁵ *Ibid*, p.893

⁶ Charles O. Gregory and Harry Kalven, Jr., Cases and Materials on Torts, 2nd ed. p.572

ฆ่าแมลงดังกล่าวที่จำเลยปล่อยในตอนกลางคืน ครั้นตอนรุ่งเช้าโจทก์ได้มาเปิดร้านขายยาที่ติดของจำเลยซึ่งโจทก์เช่าอยู่และโจทก์ได้รับอันตรายจากการสูดดมก๊าซที่จำเลยปล่อยฆ่าแมลงสาปเป็นเหตุให้โจทก์ถึงกับหมดสติและต้องรับการรักษาพยาบาล คดีนี้ถือว่าการกระทำของจำเลยเป็น Ultrahazardous activity 1 เพราะก๊าซไฮโดรไซยานิคเป็นกรดซึ่งเป็นทรัพย์อันตรายโดยสภาพ การใช้ก๊าซไฮโดรไซยานิคในการกำจัดแมลงสาปเป็นการใช้ทรัพย์อันตรายในธุรกิจของตน ดังนั้นจำเลยจึงต้องรับผิดโดยเคร่งครัดต่อความเสียหายที่เกิดจากการใช้ทรัพย์ดังกล่าวในฐานะผู้ประกอบการกิจการอันตราย และนอกจากนี้บางกรณีความรับผิดโดยเคร่งครัดปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติพิเศษต่างๆ

4.2 ระบบซิลวิลลอร์

4.2.1 ความรับผิดเนื่องจากทรัพย์อันตรายของประเทศเยอรมัน

ประเทศเยอรมันได้กำหนดหลักเกณฑ์ความรับผิดในทางละเมิด (Delicts) ไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันตั้งแต่มาตรา 823 ถึงมาตรา 853 โดยมีมาตรา 823 เป็นแม่บททั่วไป ความรับผิดตามมาตรา 823 ต้องเป็นการกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ

มาตรา 823 บัญญัติไว้ว่า “A person who wilfully or negligently, unlawfully injures the life, body, health, freedom, property or other right of another is bound to compensate him for any damage arising therefrom”

“ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายเป็นเหตุให้เกิดเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด บุคคลนั้นจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

นอกจากนี้ยังมีมาตรา 826 ที่ผู้กระทำจะต้องกระทำด้วยความจงใจจึงจะต้องรับผิด

มาตรา 826 “A person who wilfully cause damage to another in a manner contrary to public policy is bound to compensate the other for the damage”

“บุคคลใดโดยจงใจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น โดยการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อหลักเกณฑ์ของสาธารณะ บุคคลนั้นจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น”

อย่างไรก็ตาม ในประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันได้บัญญัติความรับผิดโดยเคร่งครัด (Strict Liability) เอาไว้ในมาตรา 833 และมาตรา 836⁷ ซึ่งเป็นความรับผิดโดยเคร่งครัดสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ชีวิต ร่างกาย สุขภาพหรือทรัพย์สินที่ถูกกระทำโดยสัตว์ หรือสิ่งของที่ตกหล่นจากสิ่งปลูกสร้าง

มาตรา 833 (Liability of animal keepers) if a person is killed, or the body or health of a person is injured, or a thing is damaged, by an animal, the person who keeps the animal is bound to compensate the injured party for damage arising therefrom

“ถ้าบุคคลใดถูกทำให้ตาย หรือร่างกายหรือสุขภาพของบุคคลใดได้รับบาดเจ็บหรือสิ่งของได้รับความเสียหายโดยการกระทำของสัตว์ บุคคลผู้ซึ่งดูแลรักษาสัตว์จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น”

มาตรา 836 (Liability for collapse of building) “if, by the collapse of a building or structure, a person is killed, or the body or health of a person is injured, or a thing is damaged and if the collapse or the detachment was caused by defective construction or inadequate maintenance, the possessor of land is bound to compensate the injured party for damage arising therefrom

มาตรา 836 บัญญัติว่า “ถ้าการพังทลายลงมาของตึกหรือสิ่งก่อสร้างใดๆ เป็นเหตุให้บุคคลใดถึงแก่ความตายหรือร่างกายหรือสุขภาพของบุคคลนั้นได้รับบาดเจ็บหรือสิ่งของได้รับความเสียหาย และถ้าการพังทลายมีสาเหตุมาจากความไม่สมบูรณ์ของการก่อสร้างหรือการบำรุงรักษาไม่เพียงพอ เจ้าของที่ดินจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลอื่นนั้น หน้าที่ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายนี้ไม่อาจยกขึ้นต่อสู้ได้ถ้าหากเจ้าของที่ดินได้ทำการอันจำเป็นที่จะปิดเป้ามิให้มีอันตรายเกิดขึ้นแล้ว”

อย่างไรก็ตาม ที่กล่าวมาแล้วนี้เป็นความรับผิดโดยเคร่งครัด (Strict Liability) ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดโดยเคร่งครัดเนื่องจากทรัพย์สินอันตราย เนื่องจากความรับผิดโดยเคร่งครัดเนื่องจากทรัพย์สินอันตรายมิได้บัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายของเยอรมัน แต่ได้มีการออกกฎหมายพิเศษ

⁷ Gerhard Danneman, An Introduction to German Civil and Commercial Law, The British institute of international and Comparative Law, p. 55.

กำหนดความรับผิดโดยเคร่งครัดไว้ทำนองเดียวกันกับลัทธิทฤษฎีอันตรายแก่ผู้ควบคุมทรัพย์สินหรือกิจการบางประเภท⁸ ตัวอย่างเช่น

1. ผู้ควบคุมดูแลสัตว์ต้องรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของสัตว์ (833 BGB) และบางสถานการณ์ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ล่าสัตว์จะต้องรับผิดในความเสียหายจากสัตว์ที่ล่าและสัตว์ที่ใช้ในการล่า (section 29, the Federal Hunting Law 1952)

2. ภายใต้กฎหมายความรับผิดของการรถไฟหรือบริษัทขนส่ง (Act on Liability of Railway or Tramway Companies for Damage to Property 1940) กำหนดให้การรถไฟหรือรถรางต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายในสิ่งของ ซึ่งเกิดจากการดำเนินงานของการรถไฟหรือรถรางเว้นแต่ความเสียหายเกิดขึ้นจากเหตุสุดวิสัย แต่ไม่ต้องรับผิดในความเสียหายที่เกินกว่า 25,000 ดอยช์มาร์ค ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะฟ้องการรถไฟหรือรถรางเพื่อเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมโดยที่การเรียกร้องที่เพิ่มขึ้น จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานว่าการรถไฟหรือรถรางจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

นอกจากนี้ ภายใต้กฎหมายความรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการตายหรือบาดเจ็บของบุคคลอันเกิดจากการดำเนินการของรถไฟ,เหมือง (Act on Liability for Damages caused by Death and Personal injuries in the course of the operation of railways, mines, etc. 1871) ไม่เพียงแต่กำหนดให้การรถไฟ หรือรถราง เท่านั้นยังกำหนดให้บริษัทหรือบุคคลใดที่กิจการเสี่ยงภัยต่างๆ ต้องรับผิดในความเสียหายต่อชีวิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการนั้น โดยกฎหมายให้ไม่ต้องรับผิดเกินกว่า 15,000 ดอยช์มาร์ค ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมโดยที่เรียกร้องเพิ่มขึ้น จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานว่าการกระทำของผู้ละเมิดเกิดจากความ จงใจหรือประมาทเลินเล่อ⁹

3. ภายใต้กฎหมายจราจรทางบก (The Road Traffic Act 1909 แก้ไขเพิ่มเติม 1952) กำหนดให้ผู้ควบคุมยานพาหนะอันเดินด้วยกำลังเครื่องจักรกลต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดแก่บุคคลหรือสิ่งใดๆ เว้นแต่ความเสียหายที่เกิดขึ้น เกิดจากเหตุการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ซึ่งไม่เกี่ยวกับความผิดในสภาพของยานพาหนะหรือกลไก โดยกฎหมายกำหนดให้ต้องรับผิดในความ

⁸ G. Ryan, An Introduction to the Civil Law (Sydney : PTY Ltd., 1962) p. 121

⁹ ธนพล หวังอ้อมกลาง, “ความรับผิดของฝ่ายปกครองในการครอบครองวัตถุอันตราย: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายอังกฤษ เยอรมัน และไทย,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), น.80.

เสียหายจำนวนหนึ่ง และผู้เสียหายสามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมโดยที่การเรียกร้องเพิ่มขึ้น จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานว่าการกระทำของผู้ละเมิดเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อผู้ควบคุมยานพาหนะ แต่กรณีนี้ในเยอรมันผู้เสียหายมักนิยมฟ้องบริษัทประกันมากกว่าผู้กระทำละเมิด

4. ภายใต้กฎหมายการขนส่งทางอากาศ (The Air Traffic Act 1992 แก้ไขเพิ่มเติม 1959) กำหนดให้สายการบินต้องรับผิดชอบในผลละเมิดที่เกิดขึ้น แม้ว่าจะเกิดขึ้นจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ตาม

5. ภายใต้กฎหมายการใช้พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติและการป้องกันอันตราย จากพลังงานนิวเคลียร์ (Act on the Peaceful Use of Atomic and Protection against its dangers 1959) กำหนดให้ผู้ดูแลครอบครองโรงงานนิวเคลียร์ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อความเสียหายเกี่ยวกับการตาย การบาดเจ็บ สิ่งของของบุคคล ความเสียหายอันเกิดแก่ชีวิต

6. ภายใต้กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดสสารในแหล่งน้ำ (Act Matters of the Water Supply 1957) กำหนดให้บุคคลต้องรับผิดชอบในการปล่อยสิ่งของ สารเคมีสสารหรือชีววัตถุใด ๆ ในน้ำหรือทางน้ำ สาธารณะ ทั้งที่อยู่บนดินและใต้ดิน เว้นแต่ความเสียหายที่เกิดขึ้น เกิดจากเหตุสุดวิสัย

7. The Product Liability Act 1989¹⁰ ผู้ผลิตสินค้าต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย หากความเสียหายเกิดจากสินค้าที่บกพร่องโดยความรับผิดชอบนี้ ไม่คำนึงถึงความประมาทเลินเล่อ อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้มีข้อยกเว้นที่ทำให้ผู้ผลิตไม่ต้องรับผิดชอบคือ

- 1). เมื่อผู้ผลิตไม่ได้ทำให้สินค้านั้นแพร่หลาย
- 2). ผู้ผลิตมีการป้องกันสภาพแวดล้อมต่างๆ แล้ว และในความบกพร่องของสินค้าไม่ได้เกิดขึ้นในขณะที่มีสินค้าแพร่หลาย
- 3). เมื่อสินค้านั้นไม่ได้ผลิตสำหรับขายหรือเพื่อจุดประสงค์ทางเศรษฐกิจหรือผลิตหรือจำหน่ายในทางธุรกิจของเขา
- 4). ความบกพร่องของสินค้า เกิดขึ้นด้วยความยินยอมที่ถูกต้องตามกฎหมายในขณะที่ผู้ผลิตทำให้สินค้าแพร่หลาย

¹⁰ Act on Liability for Defective 1989

5). ในขณะที่ผู้ผลิตทำให้สินค้านั้นแพร่หลายนั้น ผู้ผลิตไม่สามารถค้นพบความบกพร่องของสินค้าจากความรู้ทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิคในขณะนั้นได้

8. The Medical Product Act ความรับผิดของผู้ผลิตสินค้าประเภทยาต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากการใช้ยาภายหลังที่มีการวางจำหน่ายของยาในท้องตลาดแล้ว ในกรณีที่มีการตายหรือบาดเจ็บจะได้รับการชดเชยค่าเสียหายประมาณ 500,000 ดอยช์มาร์ค ต่อคน และรวมแล้วไม่เกิน 200 ล้านดอยช์มาร์ค

ความรับผิดโดยเคร่งครัดเนื่องจากทรัพย์สินอันตรายของประเทศเยอรมันแม้มิได้บัญญัติเอาไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันโดยตรงแต่กลับบัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติต่างๆ ตามตัวอย่างพระราชบัญญัติที่กล่าวมาแล้วนี้ ซึ่งมักจะเป็นกิจการที่เกี่ยวกับสาธารณชนอย่างกว้างขวางเป็นเรื่องราวๆ ไป ดังนั้นหากความเสียหายมิได้อยู่ในบังคับของกฎหมายฉบับหนึ่งฉบับใดโดยเฉพาะก็ต้องใช้หลักเรื่องละเมิดทั่วไปตามมาตรา 823 คือ ผู้กระทำความผิดจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นหากกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

4.2.2 ความรับผิดเนื่องจากทรัพย์สินอันตรายของประเทศฝรั่งเศส

ความรับผิดเด็ดขาดตามกฎหมายฝรั่งเศสแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ความรับผิดของบุคคลที่ควบคุมสัตว์ (Liability of the custodian of an animal)
2. ความรับผิดของเจ้าของสิ่งปลูกสร้าง (Liability of the owner of a building)
3. ความรับผิดทั่วไปตามหลักในมาตรา 1384 วรรคหนึ่ง (General Liability under article 1384, al 1)

ในที่นี้จะขอล่าเฉพาะความรับผิดตาม ข้อ 3 คือความรับผิดทั่วไปตามหลักในมาตรา 1384 วรรคหนึ่ง เท่านั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

มาตรา 1384 วรรคหนึ่ง “บุคคลจะต้องรับผิดไม่เพียงแต่เพื่อความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายซึ่งบุคคลที่ตนรับผิดชอบได้ก่อขึ้นหรือต่อความเสียหาย ซึ่งสิ่งของที่ตนดูแลไว้ก่อขึ้นด้วย.... ”

มาตรา 1384 ได้บัญญัติไว้กว้างและเพียงจะได้เริ่มมีการนำมาใช้เมื่อตอนปลายศตวรรษที่ 19 นี้เอง เนื่องจากความเจริญในทางอุตสาหกรรมมีมากขึ้น ความเสียหายที่เกิดจากเครื่องจักรกลและจากอุบัติเหตุรถยนต์ก็มีมากขึ้นด้วย ยิ่งไปกว่านั้นความเสียหายที่ได้รับจากอุบัติเหตุเหล่านี้ส่วนใหญ่ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสหรือเป็นอันตรายร้ายแรงมาก ซึ่งบางครั้งการเกิดอุบัติเหตุ

เหล่านี้ก็ไม่สามารถระบุได้ว่าการกระทำผิดเกิดขึ้นหรือไม่สามารถพิสูจน์ความผิดของผู้ขับที่รถยนต์ได้ มาตรา 1384 วรรคหนึ่ง จึงถูกนำมาปรับใช้กับคดีประเภนี้¹¹ แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีปัญหาของการตีความคำว่า “สิ่งของ” หมายถึง “สรรพสิ่ง” ทุกชนิดเว้นแต่สัตว์ตามมาตรา 1385 และสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา 1386 นั้นก็หมายความว่าให้หมายถึง วัตถุหรือสิ่งใดก็ตามสภาพแล้วไม่มีอันตรายเกิดขึ้นได้เลยและวัตถุอันตรายโดยสภาพด้วย¹²

นอกจากนี้ยังมีปัญหาอีกว่า มาตรา 1384 นี้จะถือว่าความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากการกระทำของบุคคลหรือจากการกระทำของสิ่งของซึ่งในที่สุดศาลฝรั่งเศสได้วินิจฉัยว่า มาตรา 1384 ได้วางความรับผิดลงบนการดูแลสิ่งของ มิใช่วางบนตัวสิ่งของนั้น ดังนั้นผู้ดูแลต้องรับผิดจากความเสียหายที่เกิดจากสิ่งของจะแก้ตัวว่าตนไม่ได้ทำผิดมิได้ ยกเว้นผู้ดูแลพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุการณ์ที่มีอาจคาดหมายได้หรือเหตุสุดวิสัยหรือค่าเสียหายที่ตนต้องรับผิดอาจ ลดน้อยลงได้เนื่องจากผู้เสียหายมีส่วนผิด¹³ ซึ่งการตีความตามมาตรา 1384 ในลักษณะนี้มีผลมาจากการที่คนงานได้รับความเสียหายจากเครื่องจักรกลในโรงงานเป็นจำนวนมากและความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมทำให้มีผลผลิตที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมเป็นประจำ มาตรา 1384 จึงเป็นบทบัญญัติที่จะให้ความคุ้มครองผู้ที่เคราะห์ร้ายทั้งหลายเป็นอย่างดี เพราะเป็นความรับผิดโดยเคร่งครัด ผู้เคราะห์ร้ายจึงได้รับค่าสินไหมทดแทนโดยง่าย

บุคคลที่จะต้องรับผิดตามมาตรา 1384 วรรคหนึ่งนั้น มาตรานี้ได้ระบุแต่เพียงว่า “ย่อมต้องรับผิดต่อความเสียหายซึ่งสิ่งของที่ตนดูแลได้ก่อขึ้น” หมายความว่า บุคคลที่ต้องรับผิดคือผู้ดูแลนั่นเอง ซึ่งหมายถึงเจ้าของหรือผู้ที่ใช้สิ่งของนั้น

ส่วนเหตุยกเว้นความรับผิดของผู้ดูแลมี 3 ประการคือ

1. เหตุสุดวิสัย
2. ความผิดของผู้เสียหาย
3. ความผิดของบุคคลที่สาม

¹¹ Carbonnier, Droit civil, (Paris: University de France, 1993) pp.383 – 384

¹² *Ibid*, pp.383-384

¹³ Lawson , Frederick Henry, Tortious liability for unintentional harm in the Common Law and the Civil Law, (Cambridge; Cambridge University, 1982) pp.150 –

เนื่องจากมาตรา 1384 วรรคหนึ่ง เป็นบทสันนิษฐานของกฎหมายว่า บุคคลที่ดูแลสิ่งของจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสิ่งของนั้น ผู้ดูแลสิ่งของจะได้แย้งเพียงว่าตนไม่ได้กระทำความผิดมิได้ เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้น 3 ข้อนี้เท่านั้น¹⁴

4.3 หลักเกณฑ์และที่มาของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 437

จากรายงานการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2468 ที่ประชุมได้พิจารณาร่างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 437 ซึ่งนายอาร์ กียอง R. Guyon ร่างขึ้นตามทำนองประมวลกฎหมายฝรั่งเศส มาตรา 1384 วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายบราซิล มาตรา 1527 อนุมาตรา 3 และ 4¹⁵ ดังนั้นที่มาของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 437 ก็คือ กฎหมายฝรั่งเศสและบราซิล ดังกล่าวซึ่งจะได้พิจารณาเป็นลำดับไป

4.3.1 ประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศส มาตรา 1384 วรรคหนึ่ง

ตามประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศสมาตรา 1384 วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติว่า “บุคคลจะต้องรับผิดชอบไม่เพียงแต่เพื่อความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของเขาเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลซึ่งเขารับผิดชอบ หรือเกิดจากทรัพย์สินในความดูแลของเขา” A person is liable not only for the damage he causes by his own act, but also for that caused by the act of person for whom he is responsible or of things that he has under his guard มาตรา 1384 นี้ เป็นบทบัญญัติในเรื่องความรับผิดในทางละเมิดอีกบทหนึ่งแยกต่างหากจากมาตรา 1382 กล่าวคือ ตามมาตรา 1382 นั้นเป็นเรื่องความรับผิดของบุคคลในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของเขาเอง ส่วนมาตรา 1384 นี้ได้บัญญัติไว้ตอนต้นแล้วว่า “บุคคลจะต้องรับผิดชอบไม่เพียงแต่เพื่อความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของเขาเอง

¹⁴ Lawson, Anton and Brow, Amos & Walton, s Introduction to French Law, p.236

¹⁵ บันทึกกรรมการประชุมคณะกรรมการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2468, เล่ม 2 น. 2816.

เท่านั้น แต่จะต้อง....” เหตุที่มาตรา 1384 ต้องบัญญัติเน้นให้เห็นว่า บุคคลต้องรับผิดชอบเมื่อ บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขาก่อความเสียหายขึ้น ก็เพราะหลักนี้เป็น หลักใหม่สำหรับนักกฎหมายฝรั่งเศส โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดเรื่อง “การกระทำของสิ่งของ” ในระยะที่ประกาศใช้ประมวลกฎหมายฝรั่งเศส (ปี ค.ศ.1804)

4.3.2 ประมวลกฎหมายแพ่งบราซิล

ประมวลกฎหมายแพ่งบราซิล มาตรา 1527 ตามรายงานการประชุมกรรมการร่าง กฎหมายในครั้งที่มีการร่างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 437 นั้น ปรากฏว่านอกจาก นายอาร์ กียอง ร่างขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศส มาตรา 1384 วรรคแรกแล้ว ยังได้ ร่างขึ้นตามทำนองประมวลกฎหมายบราซิลมาตรา1527 अनुมาตรา 3 และ 4 ด้วยซึ่งบทบัญญัติ ดังกล่าวมีว่า “เจ้าของ” (owner) หรือผู้ดูแล (keeper) ของสัตว์จะต้องเยียวยาความเสียหายอัน เนื่องมาจากสัตว์นั้น เว้นแต่ เขาจะพิสูจน์ได้ว่า

- (3) บุคคลนั้นได้รับความเสียหายกระทำโดยขาดความระมัดระวัง(imprudentit) เอง
- (4) เป็นผลมาจากอุบัติเหตุ accident (caso fortuito) หรือ vis major

จากการพิจารณาบทบัญญัติของทั้งสองประเทศดังกล่าว คณะกรรมการร่างกฎหมายได้ แก้ไขถ้อยคำบ้างเล็กน้อย เพื่อให้ข้อความชัดเจนดีขึ้น ข้อที่น่าสังเกตก็คือ คณะกรรมการได้ ผลผสมผสานบทบัญญัติของทั้งสองประเทศนี้เข้าด้วยกัน กล่าวคือ ได้นำหลักการของประเทศ ฝรั่งเศสมาใช้โดยปรับถ้อยคำในส่วนของทรัพย์สินที่ต้องรับผิดชอบให้จำกัดอยู่เฉพาะยานพาหนะอันเดิน ด้วยกำลังเครื่องจักรกลและทรัพย์สินอันตรายเท่านั้น มิได้ขยายความถึงทรัพย์สินทุกชนิด ดังที่ ประมวลแพ่งฝรั่งเศสมาตรา 1384 บัญญัติไว้ ในส่วนของข้อยกเว้นความรับผิดชอบนั้น เนื่องจาก ประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศสไม่ได้บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรคงมีแต่คำพิพากษาศาล ฝรั่งเศสยอมรับ ในขณะที่ประมวลแพ่งบราซิล มาตรา 1527 บัญญัติยกเว้นความรับผิดชอบไว้ใน กรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้เสียหายเองหรืออุบัติเหตุ (accident) ซึ่งผู้ร่างได้ แก้ไขเป็นเหตุสุดวิสัย (Force majeure) แทน

ปัญหาที่น่าสงสัยก็คือ เหตุใดประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 437 จึงจำกัด ทรัพย์สินที่ผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแลจะต้องรับผิดชอบไว้เฉพาะยานพาหนะอันเดินด้วยกำลัง เครื่องจักรกล และทรัพย์สินอันตรายเท่านั้น ในข้อนี้ตามรายงานการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย เกี่ยวกับร่างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 437 นี้ได้มีความเห็นร่วมกันว่าที่ประชุม

ได้แก้ไขด้วยคำบ้างเล็กน้อยเพื่อให้ข้อความชัดเจนดีขึ้น ทั้งนี้เพราะหากเราจะถือว่าทรัพย์สินที่ต้องรับผิดชอบความรวมถึงทรัพย์สินทุกชนิดนั้นย่อมจะทำให้ขยายความกว้างจนเกินเหตุและยากที่จะตีความและใช้กฎหมายต่อไปกับหลักความรับผิดชอบตามมาตรา 437 นี่เป็นกฎหมายพิเศษควรจำกัดขอบเขตให้แน่นอน เพื่อมิให้มีการได้เปรียบกันจนเกินไป การปรับใช้ในแต่ละประเทศจึงแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความคิดของนักนิติบัญญัติ สภาพวิชาการวิชานิติศาสตร์ และสภาพสังคม ในขณะนั้นจึงเป็นเรื่องรายละเอียด แต่หลักยืนยันก็ยังคงเป็นหลักความรับผิดชอบโดยเคร่งครัด (Strict liability) นั่นเอง

4.4 กฎหมายควบคุมสารพิษของสหรัฐอเมริกา

กฎหมายควบคุมสารพิษ (Toxics Substance Control Act) บัญญัติขึ้นใน ค.ศ.1976 เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมเกี่ยวกับสารเคมีในการผลิต การแพร่กระจาย การใช้ การกำจัด กฎหมายนี้มีบทบาทควบคุมผู้ผลิตที่ต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับสูตร การใช้ และความเสี่ยงภัยของสารแต่ละชนิดที่ได้นำเข้า ผลิต แปรรูป และขนส่ง รวมถึงข้อมูลผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้กับหน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และหน่วยงานนี้ก็มีอำนาจจำกัดหรือห้ามการผลิตหรือใช้สารเคมีได้

กฎหมายควบคุมสารพิษ ควบคุมสารเคมีและสารผสม สาร (Substance) เป็นสารหรือสารที่ต้องคล้ายคลึงกัน หรือการผสมรวมของหลายๆ สาร ทั้งที่เกิดตามธรรมชาติหรือได้มาจากปฏิกิริยา แต่กฎหมายควบคุมสารพิษไม่ใช่บังคับกับสารอันตรายที่มีกฎหมายควบคุมเฉพาะไว้แล้ว เช่น ยาฆ่าแมลง (Pesticide) วัตถุไวไฟ ระเบิด อาหาร ยา และเครื่องสำอาง นอกจากนั้นกฎหมายควบคุมสารพิษใช้บังคับกับผู้ผลิต ผู้แปรรูป และ หรือผู้ขนย้ายภายในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อใช้ภายในประเทศสหรัฐอเมริกา การส่งออกได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ยกเว้นหน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมพบว่าสารเคมีดังกล่าวก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือสิ่งแวดล้อมในประเทศ

หน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมอาจกำหนดให้ผู้ขอทำการทดลองสารเคมีหรือสารผสมประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพที่เกิดจากการผลิต การขนส่ง การแปรรูป การใช้ หรือการทิ้งสารเคมี การทดสอบจะต้องหาความเป็นไปได้ที่สารจะก่อให้เกิดมะเร็ง ผลกระทบต่อกรรมพันธุ์ ความผิดปกติของพฤติกรรม หรือความเสี่ยงอื่นใด เมื่อได้รับข้อมูลจากการทดสอบแล้ว หากหน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมพบว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า สารเคมีนั้นก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสี่ยงอย่างรุนแรง ภายใน 180 วัน หน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมต้องมีการปฏิบัติการที่จะ

ป้องกันหรือลดความเสี่ยง และถ้าใกล้จะเกิดเหตุรุนแรงหน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมจะให้ศาลออกคำสั่งให้จับหรือบังคับผู้ฝ่าฝืนนั้นให้ปฏิบัติตามได้ ผู้ได้รับคำสั่งก็ต้องแจ้งรายงานการประเมินความเสี่ยงไปยังหน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อม 90 วัน ก่อนที่จะมีการผลิตสารเคมีชนิดใหม่ หรือมีการใช้แบบใหม่ของสารเคมีที่มีอยู่แล้ว ใบแจ้งนี้เป็นของรัฐบาลกลางประกอบด้วยชื่อสามัญและชื่อทางการค้าของสารเคมีที่มีอยู่แล้ว ส่วนประกอบและสูตรโครงสร้างจุดประสงค์ในการใช้ ปริมาณที่ผลิตหรือแปรรูป ข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม การประมาณการจำนวนประชากรที่จะได้รับสารเคมีในสถานที่ทำงาน และระยะเวลาที่จะได้รับหรือสัมผัส และการจำกัดสารเคมี

หน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมอาจตรวจสอบหลักฐานและสถานที่ที่มีสารเคมีที่ถูกควบคุมการผลิต การแปรรูป หรือเก็บไว้ได้ และอาจขยายไปถึงหลักฐานทุกสิ่งทุกอย่างหรือยานพาหนะที่เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมสารอันตรายยกเว้นข้อมูลทางการค้า การขาย ราคา สิทธิส่วนบุคคล หรือข้อมูลการวิจัย นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลการวิจัยเพื่อทำตามกฎหมายควบคุมสารอันตรายหากหน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่ามีหลักฐานที่แสดงว่าการผลิต การแปรรูป การขนย้าย การใช้ หรือการกำจัดสารพิษอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือสิ่งแวดล้อม จะต้องออกประกาศห้ามหรือจำกัดการผลิต การแปรรูป การขนย้ายสารเคมี ให้มีการปิดฉลากหรือป้ายเตือนที่มีข้อมูลการใช้ การขนย้าย หรือการจำกัด และให้บันทึกข้อมูลของกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ห้ามหรือมีข้อบังคับวิธีการใช้ในทางการค้า ห้ามหรือมีข้อบังคับวิธีการกำจัดสารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่มีสารเคมีนั้นปนอยู่ ให้แจ้งอันตรายของสารเคมีให้แก่ผู้ขนย้ายและยอมให้ผู้ซื้อเปลี่ยนสารเคมีได้

การฝ่าฝืนต่อกฎหมายควบคุมสารอันตรายมีโทษปรับตามจำนวนวันที่ฝ่าฝืน และโทษจำคุก รวมถึงการปรับโดยหน่วยงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมตามจำนวนวันที่ทำผิด การลงโทษภายใต้กฎหมายนี้จะต้องกระทำภายใน 5 ปี นับแต่เกิดความผิด โดยประชาชนเป็นผู้ฟ้องร้องได้รวมถึงการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐได้ด้วย ผู้ฟ้องต้องมีหลักฐานพิสูจน์ว่า จำเลยก่อให้เกิดความเสียหาย แต่กรณีของโรคที่เกิดขึ้นต้องใช้เวลานานในการแสดงอาการนั้น อาจพิสูจน์ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กับเหตุที่เกิดสารพิษได้ยาก ซึ่งหากใช้ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานว่าเพียงมีพยานที่น่าเชื่อว่าสารพิษดังกล่าวเป็นสาเหตุแห่งการเกิดโรคแม้จะน้อยกว่า 50% ก็ให้มีการชดเชยบางส่วนอย่างยุติธรรมเป็นการชดเชยให้กับผู้เสียหายดีกว่าจะไม่ชดเชยเลย ซึ่งจะทำให้ผู้เสียหายไม่ได้รับความเป็นธรรม สำหรับคดีที่เกี่ยวข้องกับจำเลยหลายคนที่เป็นการกระทำร่วมกันหรือถือว่าการกระทำร่วมกันนั้น ต้องมีการตัดสินใจและร่วมกันกระทำ แต่การกระทำร่วมกันพิสูจน์ได้

ศาลบางแห่งจะใช้หลักความรับผิดชอบตามส่วนได้ประโยชน์จากการค้าหรือส่วนแบ่งของหุ้นส่วนโดยจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบตามการมีส่วนร่วมกระทำ

การนับอายุความในการฟ้องร้องคดี เนื่องจากโรคที่เกิดขึ้นอาศัยระยะเวลาเวลานานกว่าจะเกิดอาการ และผู้เสียหายไม่อาจรู้ถึงสาเหตุจนกระทั่งเกิดอาการของโรคขึ้นอาศัยระยะเวลาเวลานานกว่าจะเกิดอาการ และผู้เสียหายไม่อาจรู้ถึงสาเหตุจนกระทั่งเกิดอาการของโรคขึ้นมา จนเกินกำหนดอายุความหากจะนับวันดังกล่าว ดังนั้น มลรัฐส่วนใหญ่จึงเริ่มนับอายุความนับแต่วันที่ผู้เสียหายพบว่าได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บ หรือเมื่อบุคคลใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้พบ¹⁶

4.4.1 การละเมิดเกี่ยวกับพิษและมลสารในสหรัฐอเมริกา

ในช่วงระยะเวลาการสำรวจ ศาลในรัฐ Texas ได้มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการจัดการกับประเด็นในเชิงกระบวนการที่ถูกยกขึ้นจากการฟ้องร้องเกี่ยวกับการละเมิดทางพิษและมลสาร แม้ว่าศาลส่วนใหญ่จะไม่สามารถวางหลักการพื้นฐานใหม่ได้ แต่ศาลยังมีการติดตามแนวโน้มเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง เช่น การจำกัดหน้าที่ที่เป็นของผู้ผลิต premise owner และคู่สัญญากับผู้บริโภคและคนงาน การตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์อย่างละเอียดในคดีการละเมิดทางพิษและข้อจำกัดในการใช้ Class action device ในคดี mass tort สิ่งเหล่านี้ได้ถูกสังเกตในการสำรวจก่อนหน้านี้ในเชิงกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการบริหารงานทางศาลได้ถูกทำให้เห็นความแตกต่าง โดยการพิจารณาของสภานิติบัญญัติของรัฐ Texas และการออกกฎการปฏิรูปการละเมิดชื่อว่า House Bill 4

House Bill 4 ได้มีการแก้ไขให้กฎหมายที่รวบรวมความเสียหาย ในคดีของ tort case ทั้งหมด ที่เกี่ยวกับ multiple tortfeasor แต่มันจะมีผลกระทบในบางแง่มุมของคดี tort case ในส่วนที่เกี่ยวกับกรณีที่มีผู้ถูกละเมิดมากกว่า 1 สภานิติบัญญัติเปลี่ยนแปลงเฉพาะส่วนในกฎหมาย toxic tort ภายใต้กฎหมายปัจจุบันนั้น จำเลยสามารถรับผิดชอบร่วมกันและรับผิดชอบแยกกันสำหรับความเสียหาย ที่ชดเชยได้โดยโจทก์เท่านั้น เมื่อผู้พิชัญหลักฐานประเมินว่าสัดส่วนความรับผิดชอบของจำเลยต้องสูงกว่า 50% หรือมากกว่า 15% ถ้าผู้อ้างสิทธิ์มีการบาดเจ็บที่เป็นผล

¹⁶ กรมควบคุมมลพิษ, “Toxic Substance” เอกสารในการสัมมนา เรื่อง การปฏิรูปกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมของไทย, ที่ศูนย์การประชุมองค์การสหประชาชาติ อาคารองค์การสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร, 2 ธันวาคม 2545, น.2-5.

มาจาก toxic tort house bill 4 ได้ย้าย Toxic tort exception จากกฎที่จำกัดถึงความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วม ดังนั้น การจำกัดภาระทางกฎหมายของจำเลยในคดีส่วนใหญ่ของ toxic tort ไปถึงสัดส่วนความรับผิดชอบสำหรับการบาดเจ็บ¹⁷

ภายใต้กฎหมายปัจจุบัน จำเลยอาจลดสัดส่วนความรับผิดชอบ โดยการรับเอาสัดส่วนความรับผิดชอบของบุคคลที่สามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี กฎหมายปัจจุบันยังกำหนดว่ากลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่โจทก์ไม่สามารถฟ้องละเมิด โดยเฉพาะผู้ว่าจ้างที่ถูกครอบคลุมโดยการจ่ายค่าชดเชยแรงงาน บุคคลล้มละลายและกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจการคุ้มครองของศาลไม่สามารถถูกนำมาพิจารณาเป็นบุคคลที่สาม House Bill 4 ได้จำกัดข้อจำกัดเหล่านี้โดยกำหนดถึงความรับผิดชอบของบุคคลที่สามและทำให้จำเลยได้รับข้อสรุปง่ายข้อโดยกำหนดว่า จำเลยต้องการเพียงแค่การแสดงตัวและไม่ต้องเข้าร่วม และไม่สมควรถูกลงโทษเหมือนบุคคลที่สามความสามารถของจำเลยในการกระจายความรับผิดชอบไปยัง bankrupt entity และผู้จ้างงานที่ถูกป้องกันจากฎีกา มีความสำคัญในกรณี toxic tort ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับการบาดเจ็บภายในที่เกิดขึ้นจากการระเบิดของสารในที่ทำงาน¹⁸

House Bill 4 ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างใน Texas product liability law ที่อาจจะมีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติในคดีการละเมิดทางพิษและทางมวลรวม การออกกฎหมายได้เพิ่มเติมกฎระเบียบที่อยู่ภายใต้อำนาจของ Texas product liability law ซึ่งกำหนดให้ โดยทั่วไป โจทก์ที่เรียกร้องค่าเสียหายจากการบาดเจ็บส่วนบุคคลหรือการตายที่เกิดจากสินค้าที่มีข้อบกพร่องที่เกิดจากการเริ่มต้นภายใน 15 ปีของการขายสินค้า กฎหมายยังกำหนดต่อไปด้วยว่า อย่างไรก็ตาม จะไม่มีการใช้กับคดีที่เกิดจากเชื้อโรคที่มีการค้นพบอย่างมีเหตุมีผลมากกว่า 15 ปีหลังจากการขาย ถ้าโจทก์ได้ใช้สินค้าภายใน 15 ปีของการขาย ข้อยกเว้น “latent disease” นี้จะทำให้กฎหมายไม่สามารถใช้ได้กับคดีส่วนใหญ่ของการละเมิดทางพิษ¹⁹

ในขณะที่กำลังรอคอยถึงผลการตัดสินของศาลฎีกาของ Texas ใน Humble Sand&Gravel ศาลอุทธรณ์ของ Texas มีโอกาสหลายครั้งที่ตัดสินใจว่าหน้าที่ของผู้ผลิตสินค้า, ผู้ใช้หรือผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องของถูกระทบจากการปรากฏตัวของสื่อที่ควบคุมการใช้สินค้า

¹⁷ Brent M. Rosenthal; Toxic Torts and Mass Torts Misty Farris ; Burke p.1267– 1291 อ้างใน SMU Law Review Vol 57 No.3 Summer 2004.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid.

ใน US Silica co v. Tomsin ศาลอุทธรณ์แห่งเมืองBeaumont ประกาศยืนยันการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบสำหรับโจทก์ที่พยายามจะค้นหาว่าจำเลยล้มเหลวในการกำหนดให้นายจ้างของผู้เสียชีวิตเป็น “sophisticated user” (ผู้ใช้ที่มีประสบการณ์มาก) ที่ประกอบไปด้วยความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการระเบิดของซิลิกา US Silica ไม่ได้แจ้งเตือนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ซิลิกาในช่วงระหว่างปี 1960-1970 เมื่อผู้เสียชีวิตใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านั้น อย่างไรก็ตามซิลิกาที่ผู้เสียชีวิตในช่วงปี 1980 ได้มีการเตือนแล้วและผู้เสียชีวิตยังคงมีการใช้สินค้าประเภทเดิมที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การหายใจเหล่านั้นอย่างเนื่อง ศาลพิจารณาเห็นว่าหลักฐานที่ได้รับนั้นมีไม่เพียงพอในการโค่นล้มคำพิพากษาของคณะลูกขุน เพราะว่า US Silica ไม่ได้ทำให้เป็นที่ยอมรับว่าการเตือนในปี 1980 เพียงพอหรือเป็นที่สังเกต หรือไม่มีแจ้งผู้เสียชีวิตว่าการป้องกันในปัจจุบันมีไม่เพียงพอ ศาลยังพิจารณาด้วยว่า sophisticated user หรือ intermediary defense จะยอมรับคำแก้ตัวของ US Silica สำหรับความรับผิดชอบที่จะต้องเตือนผู้ใช้สินค้า เพราะว่าหลักฐานไม่ได้แสดงว่าผู้จ้างงานของผู้ตายรู้ถึงความเสี่ยงหรือคำชี้แจงอื่นๆ หรือคิดว่ามันเป็นส่วนเกินที่ไม่จำเป็น เพราะว่าการพิจารณาคดีโดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงที่มีส่วนสัมพันธ์กับการแก้ต่างจะถูกรวมไว้ใน broad-form causation instruction²⁰

ในทางตรงกันข้าม ศาลอุทธรณ์เขตที่ 14 ใน Houston ประกาศยืนยันบทคัดย่อผลการพิจารณาอย่างละเอียด โดยการสนับสนุนของ benzene supplier ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของ bulk supplier (ผู้ผลิตรายใหญ่), จำเลยในคดี wood v Phillips Petroleum โรงงานอุตสาหกรรมปิโตรเลียมประเภทต่างๆ ได้เสนอหลักฐานที่ผู้จ้างงานของโจทก์ (Monsanto) มีข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเสี่ยงของการระเบิดของเบนซินและวิธีที่จะใช้ลดการระเบิดนั้น เพราะว่าโรงงานอุตสาหกรรมเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ที่ “ไม่มีหีบห่อบรรจุภัณฑ์ของตัวเองที่จะติดป้ายฉลาก” หน้าที่ของโรงงานอุตสาหกรรมที่จะเตือนจะได้รับการดำเนินการโดยการพิสูจน์ว่าผู้ว่าจ้างของโจทก์เข้าใจความเสี่ยง แม้ว่าได้มีบันทึกว่า “ปัญหาในคดีใดก็ตามคือการที่ผู้ผลิตรายใหญ่มีการประกันที่สมเหตุสมผลหรือไม่ โดยการประกันนั้นคือ การเตือนว่าการใช้สินค้านั้นอาจเป็นอันตราย” ศาลไม่ได้แก้ปัญหว่าโรงงานอุตสาหกรรมมีเหตุผลในการเชื่อใจ Monsanto ในการส่งต่อการเตือน

²⁰ Ibid.

ที่จำเป็น, เชื้อมันในหลักฐาน ความรู้ของ Monsanto เพียงอย่างเดียว มากไปกว่าหลักฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือนโยบายการเตือนภัยและการตระหนักถึงนโยบายเหล่านั้น²¹

ใน Dyal v Simpson Pasadena Paper Co ศาลอุทธรณ์เขตที่ 14 ใน Houston ประกาศยืนยันบทคัดย่อผลการพิจารณาอย่างละเอียด สำหรับเจ้าของหลักฐานที่ไม่ได้มีการฝึกปฏิบัติการควบคุมงานของคู่สัญญาที่ได้รับบาดเจ็บ เมื่อ Dyal, คู่สัญญาอิสระมาถึง Simpson paper mill เพื่อซ่อมท่อน้ำมันที่รั่ว เขาไม่ได้รับการแจ้งว่าท่อถูกใช้ในการส่ง chlorine dioxide และถูกทำให้เชื่อว่าของเหลวที่รั่วไหลออกมานั้นไม่เป็นอันตราย Simpson ไม่ได้แจ้งว่าการรั่วไหลของสารนั้นไม่ได้มีการเตือนความปลอดภัยและไม่ได้ให้ของเกี่ยวกับความปลอดภัยแก่ Dyal เจ้าหน้าที่ของ Simpson แจ้ง Dyal ว่าเขาไม่จำเป็นต้องใช้ถุงอากาศ (Air pack) หลังจากทำงานบริเวณริมท่อที่รั่ว Dyal เริ่มไอและสาลักก๊าซ เริ่มมีอาการคลื่นเหียนอาเจียน และมีปัญหาเกี่ยวกับการหายใจตามมา ภายใต้บทที่ 95 ของ Texas Civil Practice Remedies Code เจ้าของสัญญาไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับการบาดเจ็บที่เกิดจากความล้มเหลวในการให้ความปลอดภัยในที่ทำงาน ถ้าเจ้าของสัญญาได้มีการควบคุมสภาพที่ที่การทำงานให้มีความปลอดภัย สามารถทำงานได้ตามปกติหรือมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่จะเกิดขึ้น แม้ว่าจะมีการล้มเหลวในการเตือน โจทก์กล่าวว่า Simpson ไม่ได้ควบคุมสภาพการทำงานที่ Dyal ที่ได้ทำการซ่อม แต่ได้มีการโต้แย้งว่า Simpson ได้มีการควบคุมความปลอดภัยตามที่ บทที่ 95 ของกฎหมายกำหนด เมื่อคนทำงานของ Simpson บอก Dyal ว่าไม่จำเป็นต้องใช้ถุงอากาศและสั่งให้เขาใช้เครื่องช่วยหายใจในพื้นที่ที่แน่นหนาของโรงงาน ศาลอุทธรณ์พบว่าการกล่าวหาไม่เพียงพอที่จะพิสูจน์สิทธิ์ในการควบคุม, และการแจ้งถึงการป้องกันที่ทำได้ที่ Dyal เลือกที่จะไม่ใช้ ศาลได้แจ้งด้วยว่า Dyal ไม่ได้รับการแจ้งว่าท่อไม่ได้วางเปล่า ซึ่งเขาจะสามารถเห็นของเหลวที่จะหยดจากของท่อ และการรั่วอยู่ในระยะ 25 ฟุตของป้ายเตือนว่ามี Chlorine dioxide รวมถึงการแนะนำการใช้แว่นตาป้องกัน หน้ากากป้องกัน รวมถึงเครื่องช่วยหายใจ ศาลจึงตัดสินให้ บทที่ 95 ของกฎหมายสามารถใช้ได้กับการฟ้องร้องของโจทก์ และคำตัดสินจะเป็นไปตามที่ Simpson ร้องขอ²²

ในคดี In re Voluntary Purchasing Groups INC Litigation ผู้พิพากษาส่วนกลางพบว่า จำเลย ซึ่งเป็นผู้ผลิตสารหนู ไม่มีหน้าที่ที่จะต้องเตือนสมาชิกของชุมชนเกี่ยวกับอันตรายของ

²¹ Ibid.

²² Ibid.

สารหนู เพราะว่าเป็นที่รับรู้กันทั่วไปแล้วว่าสารนี้มีอันตราย หน้าที่ในการเตือนชุมชนที่อาจได้รับผลกระทบนั้นมากเกินไป และสารหนูที่ถูกเปลี่ยนสภาพโดยกระบวนการไปเป็นขยะของเหลวที่ไม่ใช่ผลผลิตของจำเลยอีกต่อไป ASARCO เคลื่อนย้ายสารหนูโดยรถรางไปยังโรงงานเก็บยาฆ่าแมลงใน Commrce รัฐเท็กซัส ซึ่งเป็นสถานที่ที่จัดการของเสียไม่ได้ชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย Texas Water Quality Control Act ขยะของเสียได้ถูกเคลื่อนย้ายไปใกล้ Ridgeway, Texas ซึ่งเป็นสถานที่ที่พบสารหนูในแหล่งน้ำ ศาลพบว่าการกล่าวหาว่าการติดต่อระหว่างสินค้าที่บกพร่องกับการบาดเจ็บของบุคคลและการเสียหายของทรัพย์สิน โดยผู้อยู่อาศัยของ Ridgeway นั้นอ่อนเกินไปที่จะสนับสนุนการฟ้องร้อง ศาลกล่าวว่าอันตรายของการใช้สารหนู “อยู่ในขอบเขตของความรู้ทั่วไป” และการเรียกร้องให้ผู้ผลิตที่ขนส่งสารเคมีเป็นระยะทางไกลต้องเตือนทุกชุมชนที่ได้รับสารเคมีนั้น หรือทุกชุมชนที่มีเส้นทางขนส่งผ่านนั้นเป็นการยากเกินไปที่ศาลจะตัดสินเช่นนั้น โจทก์ยังไม่สามารถฟ้องร้องเอาคืนได้เพราะว่า ได้มีการเปิดเผยให้ทราบถึงของเหลวขยะที่ “สารหนูของ Asarco ได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นฐาน” มากกว่าการเป็นสินค้าที่ Asarco ขาย²³

ศาลอุทธรณ์เขตใน Houston ประกาศยืนยันการพิจารณาคดีของศาลโดยไม่รวมถึงคำให้การของผู้เชี่ยวชาญในหลายเหตุการณ์ ใน Daniels v Lyondell-Citgo Refining Co Ltd. ศาลประกาศยืนยันคำพิพากษาหักล้างการฟ้องครอบครองของคนงานในโรงงานงานกลั่นที่ตายจากมะเร็งหลอดลม โดยกล่าวหาว่าเป็นเหตุมาจากสารเบนซิน เพราะว่าไม่มีหลักฐานที่ยืนยันสาเหตุการตายที่แน่นอน ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายโจทก์อ้างถึงผลการศึกษา 3 งานที่สนับสนุนข้อสรุปของเขาว่า เบนซินเป็นสาเหตุของมะเร็งหลอดลม ซึ่งศาลตั้งข้อสังเกตและติดตามผลการศึกษาแต่ละงานที่เพิ่มกลุ่มตัวอย่าง (และในกรณีศึกษาหนึ่งเป็นงานศึกษาเบื้องต้น) ล้มเหลวในการแสดงถึงความเสี่ยงที่เพิ่มเป็นสองเท่า ศาลพบว่าถ้าความเสี่ยงไม่ได้ถูกเพิ่มเป็นสองเท่า ผลการศึกษาจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและไม่ได้สนับสนุนสาเหตุการตายทั่วไป นอกจากนั้นความสำคัญของการเพิ่มความเสี่ยงเป็นสองเท่ายังมีความเหมาะสมมากกว่าสำหรับการเตือนที่มีความเฉพาะเจาะจงอย่างไรก็ตาม การแบ่งแยกไม่ได้มีผลกระทบกับการวิเคราะห์ของศาลตั้งแต่เมื่อได้มีการติดตามและทบทวนบทความต่างๆ ศาลไม่มีหลักฐานสำหรับสาเหตุที่เป็นการเฉพาะเจาะจงสำหรับการพิจารณาคดีนั้น²⁴

²³ Ibid.

²⁴ Ibid.

Across the hall ศาลอุทธรณ์เขตที่ 14 ใน Houston มีผลการพิจารณาที่สนับสนุนการตัดสินที่ไม่ได้พิจารณาถึงหลักฐานที่เป็นความเห็นของผู้เชี่ยวชาญของความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำของจำเลยและการบาดเจ็บของโจทก์ ในคดีของ *Frias v Atlantic Richfield Co.* ศาลประกาศยืนยันการพิพากษาหักล้างคำฟ้องของครอบครัวของพนักงานโรงงานกลั่นที่เสียชีวิตเนื่องจากการอ้างว่าเป็นโรคโลหิตจาง โดยมีสาเหตุมาจากการสัมผัสกับเบนซินในระหว่างการทำงานเมื่อศาลอุทธรณ์เขตที่ 14 มีแนวโน้มที่จะทำเช่นนั้น ศาลอุทธรณ์เขตที่ 14 ได้ประกอบการศึกษาถกเถียงในแง่ของสาเหตุทั่วไปว่า “สสารนั้นมีความสามารถในการก่อให้เกิดการบาดเจ็บประเภทใดประเภทหนึ่งหรือมีเงื่อนไขต่อประชากรทั่วไป” ในขณะที่ศาลรับรู้ว่า “มันเป็นเรื่องที่ไม่อาจจะโต้แย้งได้ว่า ณ บางระดับและความยาวของการสัมผัส เบนซินก่อให้เกิดโรคโลหิตจาง” ศาลได้พิจารณาว่าหลักฐานเกี่ยวสาเหตุของการเกิดโรคของโจทก์ล้มเหลวเพราะว่าหลักฐานดังกล่าวไม่มีความน่าเชื่อถือในการแสดงถึงจำนวนขั้นต่ำของจำนวนและเวลาในการสัมผัสกับเบนซินที่จะก่อให้เกิดโรคนั้นได้ นอกจากนั้นศาลอาจจะจัดการกับประเด็นนี้เป็นสาเหตุเฉพาะว่าปริมาณสารที่โจทก์ได้รับ การสัมผัสและระยะเริ่มต้นของการบาดเจ็บมีความคล้ายคลึงมากพอกับการศึกษาที่มีความคล้ายคลึงกัน การระบุถึงสาเหตุเฉพาะ ศาลพบว่าหลักฐานที่กำหนดปริมาณของการสัมผัสสารเคมีของโจทก์นั้น มีความสอดคล้องกับการสัมผัสกับเบนซินที่ระดับ 10 – 20 ppm และเขามีการสัมผัสโดยปกติมากกว่า 100 ppm.....และบางครั้งบางครั้งอาจมีการสัมผัสสูงถึง 100 ppm และในบางกรณีอาจไปถึง 1000 ppm นั้นไม่ถูกต้องเพียงพอที่จะกำหนดระดับที่แน่นอนของการสัมผัส²⁵

ศาลแห่งมลรัฐมีข้อสงสัยในหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของสาเหตุของคดีการละเมิดทางพิษ *O Newton V Roche Laboratories* ศาลเขตได้แยกข้อพิสูจน์ของผู้เชี่ยวชาญฝ่ายโจทก์สองคนที่กล่าวว่า Accutane ก่อให้เกิดโรคจิตที่มีบุคลิกแบบแปลกแยกเพราะว่าผลงานวิจัยทางการแพทย์ไม่ได้สนับสนุนความเห็นเหล่านั้น บุตรสาวอายุ 16 ปีของโจทก์ได้รับสาร Accutane ประมาณหนึ่งเดือนก่อนที่พ่อแม่ของเธอจะพบอาการทางจิตที่มีอาการแย่งจนกระทั่งได้รับการวินิจฉัยโรคแล้วพบว่าเธอมีโรคจิตที่มีลักษณะที่ขอบแยกตัวจากสังคมในลักษณะรุนแรง ศาลได้ปฏิเสธความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุทั่วไปที่เสนอโดย *Jame's O Donnell* เพราะว่าเธอไม่มีคุณสมบัติเพียงพอ ไม่มีวิธีการทางการแพทย์หรือเภสัชกรรม ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับสาเหตุของจิตไม่ปกติและไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับ Accutane หรือส่วนประกอบของมัน ศาลยังได้ปฏิเสธความเห็น

²⁵ *Ibid.*

ของเขาเพราะว่าเขาได้อ้างอิงถึงรายงานที่มีลักษณะเป็นเกร็ด งานศึกษาที่เป็นไปในทางตรงข้าม และวารสารของผู้สำรวจทั่วโลกเหนือในศตวรรษที่ 19 แต่ไม่ได้ใส่ใจกับงานตีพิมพ์อีกนับร้อยชิ้น บทความทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับ retinoid ที่ได้รับการทบทวน รวมถึง Accutane ที่พบว่าไม่มีความเชื่อมโยงระหว่างสารนี้กับการพัฒนาของโรคจิตดังกล่าว ในอีกด้านหนึ่ง Dr.Lyle Rossiter มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นพยานในฐานะผู้เชี่ยวชาญ แต่คำให้การของเขาถูกทำให้อ่อนลงเนื่องจากความเห็นของเขาได้ขึ้นกับความเห็นของ O'Donnell ความเชื่อถือของ Dr.Rossiter ต่อความเชื่อมโยงชั่วคราวระหว่างการใช้ Accutane ของวัยรุ่นและอาการทางจิตของเขาไม่ได้มีพื้นฐานที่เชื่อถือได้สำหรับการอนุมานถึงความเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ และการอ้างอิงทางการแพทย์และการสอดแทรกคำเตือนไม่มีหลักฐานของสาเหตุทั่วไปเพราะว่ามาตรฐานของประเด็นที่จะเตือนนั้นไม่สอดคล้องกับข้อพิสูจน์ทางกฎหมายเกี่ยวกับสาเหตุเหล่านั้น สุดท้ายนั้น หมอไม่สามารถพิจารณาได้อย่างเพียงพอและจำกัดสาเหตุอื่นที่เป็นไปได้ของอาการทางจิตในวัยรุ่น เช่น การขาดอาหารในวัยเด็ก การมีพ่อแม่ที่อายุมาก และการมีประวัติการเจ็บป่วยในครอบครัว²⁶

²⁶ *Ibid.*